

REDACȚIA
Arad, strada Anlich Nr. 1

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2 an
10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.
Pentru România și
Tranziție pe an:
40 franci.
Descrierile nu se napolază

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA:
Arad, strada Anlich Nr. 1

INSERȚIUNILE:

de un sîr garmond; prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atît abonamentele cît și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisorile nefranate nu se
primesc.

Schimbarea de guvern în România.

București, 14/27 Iulie.

După o crasă îndelungată, mai puțin latentă și pe urmă recunoscută public, s'a constituit în fine, Vinerii trecută, noul guvern junimist-conservator din București. Astăzi presa conservatoare și junimistă din România se arată nespuse de satisfacută de acest eveniment. Fuziunea fracțiunii junimiste cu ramura bătrână a partidului conservator, fuziune care a prilejuit și a dat rațiunea de-a fi a constituirii noului guvern, este considerată ca un eveniment de prima ordine, a fost sărbătorită cu multă expansiune, prin înmări de bucurie în presă, prin discursuri, iluminații și pavoasări locale și la cluburi, astăzi celebrate.

Ministerul P. P. Carp este considerat — de lumea conservatoare, se zice — ca un minister tare, durabil, bine consolidat, merit să stea multă vreme la putere și să aducă întru bine și partidului multe și reale servicii.

Not, că n'avem nici un angajament luat, nici pro nici contra partidelor politice din România, am dori să rămânem așa. Am recunoscut totdeauna, că am fost chiar propagatorii principiului că de prosperarea regatului român, care este simbul vieții naționale a românilor, depinde și soarta viitorului nostru. Prin urmare nu numai simpatia de frați, ci chiar încredința existenței noastre naționale, trebuie să dorim ca conducerea regelui român să se distingă prin stăruință, ordine, inteligență și energie, să fie de care progresul normal și siguranța este cu putință. Mai presus de toate trebuie însă să dorim, ca fuziunea partidelor la guvern să se desfășoare în liniște și ordine constituțională, fără sguduirii, fără turburări. Pentru acest sfârșit este indispensabilă rezistența și fracționările partidelor de guvernament, care în definitiv nu sunt decât simptome de indisciplina și de prevalare a intereselor individuale pe soarta intereselor țării, să fie scoase din obiceiurile politice.

În această ordine de idei ne bucurăm și noi, că junimistii s'au apropiat de conservatorii, au intrat întru vechiului partid și s'au apropiat să conlucreze cu ramura bătrână, pentru a da țării un guvern destoinic și stabilitatea necesară.

Sperăm că același lucru se va întâmpla și în celălalt partid de guvernament al României, dacă nu s'au descurtat deja, în partidul naționalist. În adevăr și aici există cele necesare dispoziții pentru împăcarea și linișțirea grupurilor în giurul foaii guvernului, cu care s'au început negocierile pentru împăcare și

sperăm, că în curînd se vor termina cu bun rezultat.

Cu deosebire în situația actuală România are necesitate de partide tari, bine încheiate și bine lamurite asupra ideilor și principiilor ce reprezintă, care să poată da țării, când le vine rîndul în ordine constituțională, guverne tot atît de tari și de bine luminate asupra programului lor de guvernare. Situația economică și financiară a țării este neispus de gravă. Va trebui toată priceperea, toată energia și toată abnegația oamenilor de stat, pentru a o îndrepta pe cale bună și a feri țara de mari calamități, cari altcum sunt în perspectivă sigură. Nu este dar timp de cancană și intrigă politice, din partea elementelor turbulente, ambițioase sau prea interesate. Astăzi se cere muncă stăruitoare și patriotism desinteresat din partea oamenilor puși în fruntea țării.

Fi-vor d-nii P. P. Carp și colegii săi din noul minister la înălțimea grelei misiuni ce au luat asupra lor? Nu voim și nu putem să precizem nimic, dar suntem datori a constata, că greutatea, cu care vor avea să lupte, vor fi foarte mari. Crisa economică, prin care a trecut țara în anul din urmă și ale cărei efecte se vor mai resimți multă vreme, va fi prima greutate, însă poate nu cea mai mare. Deficitul anului bugetar expirat, care se urcă la peste 50 milioane, datoria publică neconsolidată, care însumă alte aproape 200 milioane, va impune economii și impozite noi, care nici de cum nu vor contribui la popularitatea guvernului ce se angajază a le face.

De altă parte, cu toată fuziunea și cu toată bucuria așteptată de conservatori pentru reușita ei, armonia în partidul conservator nu e tocmai mare. O parte a bătrînilor conservatori, cu d-nii general Manu și colonel Rosnovanu în frunte, chiar dela capul locului au perhorescat fuziunea și chiar și după săvîrșirea ei s'au pus într'un raport de ostilitate față de noul guvern. Pe urmă dl. Take Ionescu, care după unii a refuzat, după alții n'a prea fost poștit să intre în noul guvern, și care împreună cu d-nii Fleva, Disescu, Istrati și alții au fost recrutați dintre „nemulțumii” de altădată al partidului liberal, ar pute la un moment dat să devină „nemulțumii” partidului conservator, și să facă mari neplăceri ministerului dlui P. P. Carp. Să nu se uite, că în România acest fel de elemente, cari în prima linie sunt conduse de exigențele proprii lor individualități, au aproape numai un principiu politic: sau ministru, sau oposant! De adevăr și spriginire leală și desinteresată mai rar sunt capabili.

Va să zică, dl Carp după toate probabilitățile nu va șede pe așternut de trandafir în timpul guvernării sale.

În fine un apropo relativ la dl. Take Ionescu: Dsa a fost inventatorul „tradării naționale” și campionul luptelor turbulente pe această chestiune, în urma cărora guvernul liberal pre-

sidat de dl. Dimitrie Sturdza s'a retras dela putere în primăvara anului 1899. Pe urmă în guvernul următor al dlui G. Gr. Cantacuzino tot dsa a fost spiritus rector, a făcut și le-a dres toate. Liberalii, ajunși în opoziție, în tot timpul n'au depășit limitele luptelor constituționale permise, n'au apelat la stradă și la patimile mulțimei. Și cu toate acestea? După 14 luni, dl. Take Ionescu a trebuit să recunoască că s'a înfundat, și fără concursul opoziției naturale a fost silit să fac loc altora, iar astăzi este un simplu particular...

Oare recunoaște-va acum și dsa, că lucrurile clădite pe neadevăr se răsună, în cele din urmă ele prin ele? Că e timpul ca și în România să înceteze odată acel detestabil sistem de răsunare, în care dsa a excelat, și care în definitiv nu folosește nimic, dar strică nespuse țării? Că nu e de nici un folos a te imbulzi la putere cu arme demagogice, când nu ești pregătit și nu e o necesitate politică ca tu să guvernezi?

Dorim să o înțeleagă, dar n'avem nevoie!

„Polit. Corresp” comunică în privința alegerilor generale următoarea scrisoare din Budapesta:

Ce e drept suntem încă departe de alegerile generale, dar presa deja se ocupă foarte intens de rezultatele posibile ale alegerilor; și este în natura lucrului că gândul alegerilor să preocupe mai cu seamă pe politicianii, în ultima sesiune parlamentară. Partidul popular și-a început activitatea și organizarea pentru noile alegeri, încă din ziuă când vechile alegeri s'au terminat. Ar putea să ia exemplu și majoritatea de la aceste agitații, și aceasta cu atît mai virtos cu cît în istoria vieții noastre constituționale începe o nouă perioadă, cu aplicarea legii judecătorești Curiei. La proximele alegeri soarta întregii lupte electorale se învîrtește în jurul organizației partidului liberal, care va fi redus, așa zicînd, cu totul la puterile sale proprii. Este un merit neperitor al lui Coloman Széll că a asigurat curățenia alegerilor prin legea judecătorești Curiei. Dar liberalismul și dreptatea, cari pătrund această lege, a creat, pe de altă parte, e astfel de situație. În care forța de cucerire a partidului liberal va trebui să susțină focul de probă care impune mari îndatoriri membrilor singuratic ai partidului. În lunga vacanță parlamentară, de altfel, membrii majorității vor avea ocaziune de a se pune mai des în contact apropiat cu alegătorii cercurilor lor, și acest contact intim personal, va compensa ori ce alt mod de influențare a alegătorilor; această modalitate la alegerile viitoare va fi înălțurată prin litera și spiritul legii despre judecătura Curiei.

Deputatul Horanszky, fostul șef al partidului naționalist-apponyist, azi fuzionat cu gruparea Széll, a plecat în zilele aceste la Rátót, unde se găsește primul ministru, la moșia sa.

Visita i se atribue un caracter politic și presa maghiară întreagă se ocupă de această întâmplare.

„Hazánk” vede în această întâmplare încetarea dictaturii din partidul guvernamental, a dictaturii exercitate cu atîta brutalitate de Bánffy și Tisza, cari nici când nu consultau pe membrii parlamentului în privința afacerilor sta-

tului, ci le prezentau numai lucrurile îndeplinite.

„Magyar Szó”, la rîndul său, spune că constatărea lui Széll cu Horanszky va fi nu asupra chestiunii, cum s'ar putea întări unitatea partidului liberal, ci cum ar putea fi înlăturat coloritul liberal predominant al partidului, ca elementele intruse să se simtă cu totul acasă în partid.

„Egyetértés” crede că este vorba de intrarea lui Horanszky în minister și anume la departamentul internelor, lucru care însă totuși nu va putea să se întâmple așa curînd. Și aceasta din cauză că fostul șef al naționalistilor nu ar putea să intre într'un cabinet din care face parte și Fejérvary, atît de violent atacat altădată de partidul azi fuzionat cu cel guvernamental.

Este însă de a se aduce aci în legătură chestia unei apropiate remanieri ministeriale cu știrile despre retragerea ministrului de război, baronul Fejérvary.

„Alkotmány” spune următoarele: „Unii cred că (Horanszky) este în pragul ministerului de interne, de la care în anul trecut a avut parte Szilágyi și-l înlătore sub cuvînt că la un așa cas, se retrage el din partidul liberal; ear' acum Fejérvary s'ar retrage din minister. Dacă însă aceasta nu va fi, atunci se retrag din partidul liberal Szentiványi Árpád și Hodossy, poate chiar și Apponyi. Numai Tisza István nu se retrage nici când din partidul guvernamental”.

Acțiunea primului ministru „Alkotmány” o caracterizează astfel:

„El le vorbește numai, anunță idei, și privește comod cum se învîrtește lumea de sine... Széll Kálmán privește liniștit cum se sapă groapă în giurul lui”.

Punctele congresului agrar internațional. Zilele trecute s'a ținut la Paris, sub presidența dlui Méline, al IV-lea congres agrar internațional, în care s'a desbătut și chestia terminului fix pentru afaceri de bursă etc. După propuneri și discuții amănunțite, congresul a enunțat următoarele puncte:

- Bursele au să fie regulate prin lege;
- Afaceri încheiate pentru produse agrare, la cari afaceri nu formează drept fînă livrarea faptică și cari peste tot sunt numai operații de joc, nu pot forma obiect de proces; îndemnurile sau amănirile la jocuri de bursă are să fie pedepsită;
- Cel ce vinde cu termen fix, să nu poată a-și alege după plac ziua pentru livrare în decursul lunii scadenței;
- Statorirea prețurilor pentru produsele agrare are a se face după calculul mediu al noielor privitoare la operațiile de bursă, cari sunt efectuate în anume și și socotite în rapori cu ezinăderea lor, ear' anunțarea operațiilor să fie obligătoare;
- Insoțirile de părțișit, cari sîntesc livrarea acestor produse, au să fie sistate.

Bosniacii la conferința interparlamentară. Mohamedanii și Sărbii din Bosnia și Herțegovina își au și ei, cum se vede, plîngerile lor în contra oblăduirii ce li se aplică. Nu de mult i am văzut bătînd la ușă cu jalbele lor pînă și în capitala ungu-

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszék 1899. évi 16252. számú végzése következtében Dr. Márta Sándor lippai ügyvéd által képviselt „Mureşanul“ takarékpénztár javára, Kádár Szofron, Deák Jozsif, Deák Trandafir és Mona Nyisztor ellen 262 kor. s jár. erejéig 1899. évi december hó 13-án fogantatott kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2010 korra becsült következő ingóságok, u. m.:

I. Mona Nyisztor különféle gazdasági felszerelések és butorok.

II. Deák Jozsif házábanál különféle gazdasági felszerelések és elmozdítható épületek.

III. Kádár Szofronnál különféle házi butorok, széna, kukoricza és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a m.-radnai kir. járásbírótság 1899. évi V. 522/9 számú végzése folytán 262 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi szeptember hó 23. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 56 kor. 20 fillben bírósággal már megállapított költségek erejéig Kádár Szofron, Mona Nyisztor és Deák Jozsif tótvaradi lakásain leendő eszközzésére 1900. évi augusztus hó 8-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt M-Radnán, 1900. évi július hó 23. napján.

Smikál János,
kir. járásbíróági végrehajtó.

469 1—1

Institut de cură,

deschis de dimineața dela 6 ore până la 7 ore seara
(abstrăgând orele dela 9—11 în. am.)

La dispoziția publicului stau următoarele mijloce de leuire:

Scaldă în lumina electrică:

1. Reumă, podagră, aprindere de nervi (ischias), dureri la coaste și la față, nevralgia, aprinderi de pelița peptului și a foalelui, otrăvire cu metal (argint viu, zinc, argint, plumb).

2. Morburi de sângeră (cu ajutorul curei de mercuriu și iod), Ingrășarea peste măsură, grăsimea de inimă, aprindere de pelița rinichilor, boala de zahăr (diabet).

3. Anemia, nevrastenia (slăbirea nervilor), nervositatea.

4. Morburi de piele invecitate, scrofule, luparea etc.

După felul boalei, scaldă aceasta poate fi urmată de leuirea cu apă rece, de massagi sau împachetare. — Intrebuintarea odată costa: 1 fl. 25 cr.; 15 bilete: 15 fl.

Camere pentru inhalatie, după metoda dela Gleichenberg Ems, pentru aprinderi acute și invecitate de gâtje, de plumani, cum și pentru dilatare de plumani și astma. — Intrebuintarea odată costă: 75 cr.; 15 bilete: 9 fl.

Cura cu apă-rece. Intrebuintarea odată: 60 cr.; 15 bilete 7 fl.

Gimnastica svedeză pentru întărirea reconvașenților cu musculatura slăbită, pentru întărirea băieților și a oameșilor desvoltați, cari sufer de morburi de inimă și de strimtarea coșului peptului.

Taxa lunară dela 10 fl. în sus, după cum e felul casului de boală.

Fie care bolnav se bucură de căntarea ce l-o prescrie medicul său propriu, sau după sfatul ce însumi l'i l dau. Ori-ce îndeplinire a curei se întemplă sub veghierea mea personală.

Dr. A. HECHT, 450 17—17

Arad, strada Templom, palatul Minorităților. Telefon: Nr. 270.

Concurs.

1600 coroane salar anual

și 1% din venitul curat

solvește societatea subsemnată unui conducător exp
în bransa băcăniei, manufacturei și fierari
și care posedă limba română, magiara și germană.

Reflectanții la acest post au ași trinite ofert
provezute cu documente până în 20 August a. c. subse
natei societăți.

Blaș în 22 Iulie 1900.

„Consum“
societ. comercială pe ac

Banca generală de asigurare mutuală „TRANSILVANIA“

423 16—50

ÎN SIBIU.

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. în contra primejdiei de foc și de exploziuni; clădiri de ori-ce mărfuri, produse de câmp, mobile ș. a.;

2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de r

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitate Arad, Bichis, Bihor, Ciomad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal

Agentura principală din Arad.

Strada (Széchenyi Nr. 1. casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan etagiu precum și prin agenturile cercuale și speciale.

Imprumuturi ieftine pe amortisație

Recomand în atențiunea on. proprietari de pământ și prop de case în Arad-centru, că prin mijlocirea mea pot obține până la mai mari sume și pe lângă condițiuni foarte favorabile **imprumuturi ieftine amortisaționale ou amortisați 15—50 ani.**

Nu comput înainte nici un fel de remunerație, convertesc datorii de asemenea la dorință anticipiez de la mine cheltuelile de intabulare

Provoacăndu-mă la faptul, că de mai mulți ani la foarte număr i-am împlinit spre cea mai mare mulțumire a lor trebuințele de muturi, rog cu toată stima pe on. domni proprietari de pământ și tari de case, ca în propriul lor interes cu deplină încredere să se seze mie cu afacerile lor de imprumuturi.

Imprumaturile sunt pe camete de 4% 4 1/2 și 6 pe lângă amortisare corespunzătoare din capital

Institut de imprumut pe imobile și moșii 453

Szűcs F. Vilmos

ARAD, F6-ut Nr. 5, vis-à-vis cu moara Széchenyi.

Respons se dă numai dacă la întrebările ce se fac se adungă și marci